

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์” เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์” ผู้วิจัย ได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก

ก.เชิงปริมาณ

๑) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พระภิกษุสงฆ์ซึ่งสังกัดในเขตการปกครองอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ มีจำนวนทั้งหมด ๖ ตำบล มีพระภิกษุสงฆ์จำนวน ๑๔๐ รูป^๑

๒) กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างได้แก่ พระภิกษุสงฆ์ซึ่งสังกัดในเขตการปกครองในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ มีจำนวนทั้งหมด ๖ ตำบล มีพระภิกษุสงฆ์จำนวน ๑๐๔ รูป ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

^๑ สำนักงานเลขาธิการเจ้าคณะอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ ๒๕๕๙

ก. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยนำไปกำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane)^๒ การคำนวณหาขนาด/จำนวนตัวอย่างในกรณีที่สามารถรู้จำนวนหรือปริมาณประชากร เช่น พระสงฆ์ในอำเภอ น้ำปาด จำนวน ๑๔๐ รูป การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ๑๐๔ ได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

N = จำนวนประชากรที่ทราบค่า

ne^2 = ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้ (allowable error ๐.๐๕)

วิธีทำ

$$\begin{aligned} n &= \frac{140}{1 + 140(0.05)^2} \\ &= \frac{140}{1 + 0.3} = \frac{140}{1.3} \end{aligned}$$

กลุ่มตัวอย่างจำนวน $n = ๑๐๔$ คน

ข. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

๑) หาขนาดกลุ่มตัวอย่างของพระสงฆ์ ตามสัดส่วนของพระสงฆ์ในอำเภอ น้ำปาด ด้วย การเปรียบเทียบสัดส่วน ตามสูตร

$$\frac{N1 \times n}{N2}$$

จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรดังรายละเอียดในตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (ตามตำบลต่างๆ)

ที่	ตำบล	ประชากร (รูป)	กลุ่มตัวอย่าง (รูป)
๑	แสนตอ	๓๗	๒๘
๒	บ้านฝาย	๒๕	๑๘
๓	เด่นเหล็ก	๑๙	๑๔
๔	น้ำไคร้	๒๕	๑๘
๕	น้ำไผ่	๑๓	๑๐
๖	ท่าแฝก	๒๑	๑๖
	รวม	๑๔๐	๑๐๔

^๒ อกินันท์ จันตะณี, การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยทางธุรกิจ, (ฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาการจัดการ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙), หน้า ๓๕.

๒) วิธีการสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

๒.๑) ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

๒.๒) จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ (Systematic Random Sampling)

ค. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การวิจัยเรื่อง บทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. พระครูสุนนวิโรสถิต	เจ้าคณะอำเภอ น้ำปาด	วัดส่องแดด
๒. พระครูวิบูลกิตติคุณ	ที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอ น้ำปาด	วัดปากปาด
๓. พระครูสุขบทบริหาร	เจ้าคณะตำบลน้ำไคร้	วัดประชาสวรรค์
๔. พระครูชัยศีลวัตร	เจ้าคณะตำบลน้ำไผ่	วัดชัยชนะพล
๕. พระอธิการสนธิ สนจิตโต	เจ้าอาวาสวัดห้วยเนียม	วัดห้วยเนียม
๖. นายเสน่ห์ ชิงหอม	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไคร้	
๗. นายธวัช อินทกุล	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอ น้ำปาด	

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก. เชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๑) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑. ศึกษาหลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรธานี จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

๔. สร้างเครื่องมือ

๕. นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๗. ปรับปรุงแก้ไข

๘. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๒) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ และเปรียบเทียบระดับบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ รวมทั้งศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้ง ๘ ด้านๆ ละ ๕ ข้อ รวม ๔๐ ข้อ ได้แก่

๑. ด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม
๒. ด้านสุขภาพอนามัย
๓. ด้านสัมมาชีพ
๔. ด้านสันติสุข
๕. ด้านศึกษาสงเคราะห์
๖. ด้านสาธารณะสงเคราะห์
๗. ด้านกตัญญูเวทิตถธรรม
๘. ด้านสามัคคีธรรม

โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็น จากคำถามที่ผู้ศึกษากำหนดเกี่ยวกับบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งมีลักษณะเป็น มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- ๕ หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ **มากที่สุด**
- ๔ หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ **มาก**
- ๓ หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ **ปานกลาง**
- ๒ หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ **น้อย**
- ๑ หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ **น้อยที่สุด**

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ (Open ended Questionnaire)

๓) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้
๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑) พระครูใบฎีกาอภิชาติ ธมมสุโข, ดร.	อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทราวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดไร่ขิง พระอารามหลวง
๒) พระมหาประกาศิต สิริเมโธ	อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทราวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดไร่ขิง พระอารามหลวง
๓) ผศ.ประสิทธิ์ ทองอุ่น	อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทราวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดไร่ขิง พระอารามหลวง
๔) ดร.อุบล วุฒิพรโสภณ	อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทราวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดไร่ขิง พระอารามหลวง
๕) ว่าที่ร.ต หลิง ดร.สุทธญาณ โอบอ้อม	อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทราวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดไร่ขิง พระอารามหลวง

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index : IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๖ ขึ้นไปทุกข้อ

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) แก่พระสงฆ์ในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่มีต่อบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ รูป เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient)

ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)^๓ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .๙๘๓ แสดงว่าแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว สามารถนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไปได้

๔. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

ข. เชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่อง บทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. แนวทางในการส่งเสริมศีลธรรมและวัฒนธรรม
๒. แนวทางในการส่งเสริมสุขภาพอนามัย
๓. แนวทางในการส่งเสริมสัมมาชีพ
๔. แนวทางในการส่งเสริมสันติสุข
๕. แนวทางในการส่งเสริมศึกษาสงเคราะห์
๖. แนวทางในการส่งเสริมสาธารณะสงเคราะห์
๗. แนวทางส่งเสริมกตัญญูกตเวทิตธรรม
๘. แนวทางส่งเสริมสามัคคี

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑. การรวบรวมเอกสาร ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัยและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

๒. ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม และหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากพระครูสุนทรวิโรสิต (เดชา อธิวโร) เจ้าคณะอำเภอน้ำปาด, เจ้าอาวาสวัดส่องแดด ตำบลบ้านฝาย อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อขอความร่วมมือไปยังพระสงฆ์ในอำเภอน้ำปาด ที่มีต่อบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ หลังจากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย คือพระสงฆ์ในอำเภอน้ำปาด ที่มีต่อบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน ๑๐๔ รูป ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

^๓สิน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

๔. ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) และทำการบันทึกข้อมูล โดยการจดบันทึก และการบันทึกเทป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกรับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย อายุ พรรษา วุฒิ การศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒) ระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถามของพระสงฆ์ที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์

๓) แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้^๔

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ - ๕.๐๐ มีบทบาทการเผยแผ่อยู่ในระดับ **มากที่สุด**

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ - ๔.๔๙ มีบทบาทการเผยแผ่อยู่ในระดับ **มาก**

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ - ๓.๔๙ มีบทบาทการเผยแผ่อยู่ในระดับ **ปานกลาง**

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ - ๒.๔๙ มีบทบาทการเผยแผ่อยู่ในระดับ **น้อย**

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๔๙ มีบทบาทการเผยแผ่อยู่ในระดับ **น้อยที่สุด**

๔) การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบระดับบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าเอฟ (F - Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕) ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต ในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดใช้ในแบบสอบถามปลายเปิดจากนั้นจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency)

๖) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique)

^๔ สุวริย์ ศิริโกศาภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๖), หน้า ๑๔๐.